

A physiotherapist with long brown hair, wearing a white polo shirt, is assisting a patient with blonde hair. The patient is on a yellow mat on the floor, in a quadrupedal position with their back to the camera and one leg extended horizontally. The physiotherapist is standing behind the patient, supporting their back and the extended leg. In the background, there are exercise balls (blue and red) and a window with blinds.

Frikort
gäller

Kiropraktik, sjukgymnastik, fysioterapi, diestetist & arbetsterapi

På Aktivera Kiropraktik & Rehab arbetar vi med patienter både individuellt och i grupp. Kan du av medicinska skäl inte ta dig till mottagningen så gör vi även hembesök. Du behöver ingen remiss för att besöka oss.

**Hemrehabilitering • Hjälpmedel • Handrehabilitering
Artrosskola • Balansskola • Fallprevention**

Mörby Kontor, Svärdvägen 7C & Bagarbyvägen 61, Sollentuna
www.aktiverarehab.se • Tel: 08-630 09 90

SPF SENIORERNA IDUN DANDERYD

Innehåll i nr 2 - Juni 2024

Ordföranden har ordet _____	4
Kalendarium hösten 2024 _____	6
Uppdatering av vårdcentralsenkäten _____	7
Pensionärsradhusen i Enebyberg _____	8
Några minnesbilder från 50-talets Djursholm och framåt _____	10
Om folkdräkter _____	14
Genomförda arrangemang _____	15
Birgittasystrarna 17 april _____	15
Miniature Kingdom och Stora Sundby Slott 8 maj _____	20
Guidning av Altorps begravningsplats 26 maj _____	22
Guidad vandring Södermalm 27 maj _____	25
Aktiviteter _____	27
Styrelse _____	29
Funktionsansvariga _____	30
Kommuninfo/viktiga telefonnummer _____	35

Redaktör: Christina Thyblad. **Ansvarig utgivare:** Torsten Sjögren

Grafisk form: Erika Hornberger. **Omslagsfoto:** Unsplash.com.

Tryck: Stockholms Lito Grafiska AB, Danderyd.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Torsten Sjögren

Vi njuter nu av en osedvanligt varm och skön majmånad. Torsdagspromenarna, som jag leder, intresserar mellan 15 och 25 deltagare. Vi motionerar och pratar och har trevligt tillsammans. Det är mycket stimulerande. Fler är alltid välkomna.

Utöver detta och alla våra aktiviteter hittar ni information från oss på SPF Iduns hemsida, i våra mail och på Facebook. Vi finns förstås även tillgängliga att nå per telefon.

På KPR kommunala Pensionärsrådet försöker vi påverka kommunens politiker och tjänstemän att alltid tänka på oss äldre i samtliga sina beslut. Vid senaste mötet fick vi veta att man planerar att rusta pensionärsradhusen i Enebyberg under en 5-10 års period. Korttidsboendet på kvarteret Ginnunagap är under uppförande. Samma byggnadsföretag ska även uppföra vård- och omsorgsboendet åt Vectura AB i samma kvarter. Det känns mycket positivt.

Medellivslängden i Sverige har de senaste 150 åren stadigt ökat och allt snabbare på senare år. År 1970 var medellivslängden 77,06 år för kvinnor och 72,20 år för män. År 2022 var siffran för kvinnor 84,73 år och för män 81,34 år. På en ordförandekonferens fick vi ta del av spännande forskning. Hur länge vill vi leva och vilket liv vill vi ha.

De stora grupperna som föddes efter kriget är nu pensionärer och är generellt friskare än tidigare generationer. Detta måste samhället rusta för. Digitaliseringen kommer att vara till stor hjälp men det finns stora klyftor mellan de som kan använda dessa hjälpmedel och de som står utanför.

I höst planerar vi ett intressant seminarium om detta med forskaren Mats Olsson på temat Pionjärsenior. Räkna med att du som gammal kommer att få bo kvar i din bostad så länge som det går. Det vill vi säkert själva också även om vi inte vill tas om hand av en robotdocka, som i Japan.

Redan idag utför Hemtjänsten en stor insats. Vi kan se deras bilar fara runt

i kommunen och ta hand om alla gamla som inte klarar sig själva. SPF Idun arbetar ständigt med att följa upp IVOs granskning av denna verksamhet genom ett "Hemtjänstindex" och vi har representanter i förtroenderåden på kommunens samtliga vård- och omsorgsboenden för att göra vad vi kan för att bidra till att dessa fungerar optimalt.

Idag när jag skriver detta har vi träff för nya medlemmar. Vi gläds åt att allt fler uppskattar sitt medlemskap i vår förening. Programgruppen säkerställer ett intressant program för hösten och till dess önskar jag er alla å styrelsens vägnar en riktigt skön sommar.

KALENDARIUM HÖSTEN 2024

15 aug	Ellen Keys Strand och Vadstena med Larssons resor
19 aug	Skagen resa med SPF Vaxholm, Rolfs Flyg och Buss
4 sep	Ulla-Carin Karlsson-Lindqvist om sina insatser i Ukraina
9 sep	Utflykt till Vendel med Tibblesenioreerna
11 sep	Månadsmöte Maria Alm biståndsbedömning
20 sep	Åland höstmarknad med Larssons resor
21 sep	Bosnien 7 dagar med Reseskaparna
4 okt	Nya Stockholm Norr med Ekmans resor
6 okt	Vadstena två dagar med Tibblesenioreerna
9 okt	Att vara senior på 2020-talet. Om den digitala utvecklingen
16 okt	Pionjär eller Trojansk häst? Föredrag om Margit Sahlin
23 okt	En reportagefotografers dagbok. Föredrag om Gustav Rydén
30 okt	Carl Gustav Svingel, Operasångaren som blev hjälparbetare
6 nov	Gamla och nya Stockholm med Tibblesenioreerna
12 nov	Seniordagen i Mörby C
13 nov	Månadsmöte, Koll på läkemedel, Apoteket
28 nov	Höstfest Kevinge, kommunen
30 nov	Julmarknad Gamla Linköping. Larssons resor
11 dec	Månadsmöte, julmingel

Alla detaljer om kommande program kommer att skickas ut med e-post i våra Medlemsbrev som kommer minst en gång i månaden. Man kan redan nu gå in på vår hemsida, www.spfsenioreerna.se/danderydidun, där finns alla aktiviteter beskrivna.

UPPDATERING AV VÅRDCENTRALS- ENKÄTEN

Sjukvårdsgruppen: Wenche Stark Wistrand & Anita Enflo

Under våren genomfördes en enkätundersökning om vilka vårdcentraler som finns i kommunen, öppetider, telefontider, resurser i form av tillgång till läkare, laboratorieresurser, rehab etc. Sammanställningen, som går att läsa på vår hemsida, www.spfseniorerna.se/danderydidun, under fliken Artiklar, behöver uppdateras eftersom det händer mycket inom sjukvården.

Sjukvården har alltmer sedan ca två år övergått till ”God och nära vård” i hemmen bl.a. för att avlasta sjukhusen. Meningen var att man skulle slå ihop vårdcentralerna i Danderyd/Mörby Centrum, Djursholm och Stocksund. Vårdcentralen i Danderyd/Mörby Centrum hoppade dock tidigt av men Djursholm och Stocksund slog ihop och anställde en geriatriker. Hemsjukvården skulle utgå från Stocksund, men flyttades senare till Djursholm. Eftersom vi har fritt vårdval behöver man inte gå till närmaste vårdcentral utan kan själv välja vilken vårdcentral man vill anlita. Alla vårdcentraler skall kunna erbjuda hemsjukvård vardagar 08.00–17.00. Efter kl. 17 tar PR-vård (nu Capio vid ICA Stop i Täby) över och efter kl. 22 är det Aleris, upphandlat av kommunen, som gäller. Kan nås via 1177.

Eftersom delegeringsstopp införts för hemtjänsten får den inte längre få dela ut mediciner. Ansvaret faller då på hemsjukvården. Många patienter har såväl hemsjukvård som hemtjänst. Delegeringsstoppet gäller dock inte för vård- och omsorgsboendena (SÄBO). Där gäller andra regler. Man har visserligen rätt att ha sin egen husläkare ifall man bor på ett vård- och omsorgsboende, men det fungerar inte särskilt bra i praktiken.

Vårdplanering sker oftast på sjukhuset, men skall helst initieras av primärvården. Så fort man kommer in på sjukhuset skall vårdplanering påbörjas. Hemsjukvård bestäms av läkare/sjuksköterska på listad vårdcentral. Oftast räcker det i övrigt med att biståndshandläggaren hanterar både hemtjänst och hemsjukvård. Sjukhus kan remittera direkt till ASIH (Avancerad Sjukvård I Hemmet). ASIH har dygnet runt verksamhet och samarbetar med hemtjänsten. Hemtjänsten bistår inte med vak. Döende,

ensamma patienter kan få palliationsboende.

Vårdcentralerna får en central roll i planeringen och utför gärna hemsjukvård eftersom den ger mer betalt. Uppdraget upplevs som intressant och trevligt. För att gå runt behövs det ca 10.000 patienter per vårdcentral. Stocksunds vårdcentral skulle inte ensam överleva, eftersom den har endast 3.000 listade patienter. Idag har Djursholm/Stocksund ca 2.100 patienter per läkare. Idealet är 1.100 patienter per läkare.

Danderyd/Mörby, Djursholm/Stocksund och Enebybergs vårdcentraler drivs alla av Region Stockholm. Enebybergs Vårdcentral övergick för ca ett år sedan från Karolinska till Regionen. Kvartersakuten är privat och ägs nu av Meliva, ett finskägt bolag som har etablerat sig på flera ställen i Sverige. Djursholmsdoktorn, Doctor at Home samt ett antal nätdoktorer är privatägda.

PENSIONÄRSRADHUSEN I ENEBYBERG

Torsten Sjögren

På Iduns årsmöte i februari beslutades enhälligt att vi ska kräva att pensionärsradhusen i Enebyberg ska rustas och inte rivas. Inför vart och ett av de senaste tre valen har det ledande partiet knackat dörr och lovat att radhusen skulle rustas. På senaste KPR, Kommunala Pensionärsrådet, fick vi besked att pensionärsradhusen ska rustas under en fem- till tioårsperiod.

Pensionärsradhusen i Enebyberg är mycket populära. Härom året hade jag fem vänner som fick flytta in i var sitt hus där. De är alla mycket lyckliga över detta.

Att få flytta in trots att man står överst i kön har inte varit en lätt match. Socialkontoret verkar göra allt de kan för att se till att det inte kommer in några nya hyresgäster. Man hänvisar bland annat till förestående rivning. Ett nytt argument denna vår är att vissa av husen är uthyrda till Migrationsverket och alltså måste stå tomma. Är det en orimlig tanke att hus byggda för pensionärer ska bebos av just pensionärer?

Vi säljer flest bostäder i Danderyds kommun*

Vi är glada att så många har valt att anlita oss och gjort oss till Danderyds mest anlitade mäklarfirma. Det hade vi inte varit utan nöjda kunder.

Funderar du på att sälja? Kontakta oss redan idag så hjälper vi dig att förbereda din försäljning.

* Enligt Hemnets utbudsstatistik för 2022

Jenny Dunér
T 070-432 63 05

Peder Nordin
T 073-541 24 83

Jaquiline Söderberg
T 073-504 74 55

Johan Palmblad
T 070-569 18 18

Johan Ekenstam
T 070-855 55 86

Emma Kågström
T 070-371 57 20

Sedan länge har vi fått höra att det inte finns någon efterfrågan på husen i Enebyberg. Kan detta bero på att de sökande angivit Servicehuset som första alternativ?

Om det skulle vara så att efterfrågan var sviktande skulle väl kommunen sänka åldern i stället för att föreslå att höja den för de som kan komma i fråga. Normal ålder för att flytta in i pensionärslägenheter i andra kommuner är 55 år. Varför ska vi ha 80?

Under mina år som ordförande i fastighetsnämnden renoverades en radhuslänga mycket kostnadseffektivt. Husen är emellertid dyra att bo i med direktverkande elradiatorer. Om kommunen försåg samtliga radhus med luftvärmepump, bredband via fiber och en TV-antenn skulle de bli mer attraktiva.

Kanhända kan kommunen inte räkna med att varje renovering ska gå med vinst direkt på grund av bruksvärdessystemet. Ett renoverat hus har emellertid ett högre värde.

Sveriges grundlag säger att varje medborgare ska ha rätt till ett bra liv. Kommunens slogan låter: Danderyd ska vara Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i under alla åldrar. Varför ska inte de bostäder som byggs för pensionärer användas av just dessa?

NÅGRA MINNESBILDER FRÅN 1950-TALET DJURSHOLM OCH FRAMÅT

Jan Halldin, Leg. läk. Med. dr.

Jag har i en tidigare artikel i Iduns Medlemsblad Nr 3 2023 berättat om några minnen från 1940-talets Djursholm. Jag gräver nu vidare i mina minnesbilder från 1950-talet och framåt, Jag hann gå ett år i Djursholms samskola innan vår familj 1949 flyttade till Göteborg. Anledningen var att min pappa, som var apotekare, fick en chefsbefattning på ett läkemedelsföretag. I Göteborg gick jag först något år i Östra Real sedan ett per år i Vasa Real. Från den skyddade uppväxtmiljön i Djursholm hade jag nu i en

känslig ålder tillsammans med mina föräldrar och en yngre bror kommit till en storstad med nya skolkamrater. Familjen, kanske speciellt min mamma, längtade tillbaka till Djursholm.

Möjligheten till återflyttning öppnade sig i och med att min pappa blev innehavare av apoteket C W SCHEELE i centrala Stockholm. Efter tre år i rikets andra stad flyttade familjen 1952 tillbaka till Djursholm.

Vi hyrde undervåningen i en större mörkröd trävilla belägen på toppen av det sista backkrönet av Auravägen ned mot Strandvägen. Alldeles ovanför vår bostad låg arkitekt Folke Löfströms villa.

Jag började återigen på Djursholms samskola 1952 och gick på reallinjen. Några lärare minns jag speciellt. Engelskläraren var en bra pedagog med järnhård disciplin. Han kallades ”Kusken” för det påstods att han hade kört så många elever i sitt ämne. Jag märkte dock ingenting av detta. En svensklärare, som skrev under signaturen Brisco i Svenska Dagbladet, sa till oss elever följande: ”Kom ihåg att ni aldrig kommer att ha det så bra i livet som just nu i skolan.” Jag tycker nog att det låg en del sanning i detta påstående. Den lärare, som ställde upp i vått och torrt, även utanför arbetstid, alltid iklädd sin lussekofta (han måste ha haft flera?), var gymnastikläraren Olle Persson.

Jag tog studentexamen 1956. I ”muntan” fick jag i mörk kostym inför finklädde censorer och lärare svara på frågor i några utvalda ämnen. Det var minst sagt något nervöst. Det hade nämligen hänt att elever kört i ”muntan” och fått gå ut bakvägen medan släkt och vänner väntade ute på skolgården festklädda med blommor och ballonger – det måste vara en förfärlig upplevelse för en elev att utsättas för något sådant. Som tur är tillhör detta en förgången tid.

Min pappa Jocke var två år äldre än Folke Löfström men de fyllde år på samma dag den sjätte september. Någon gång firade vi deras födelsedag tillsammans. Till en sådan gemensam högtid hade ett stort antal fyrverkeripjäser inhandlats. Pjäserna avfyrades på födelsedagskvällen uppe på Löfströms tomt där våra familjer samlades. Efter kanske tjugo – tjugofem minuter omringades vi av ett tiotal poliser med dragna pistoler. Vi blev

MONICA HALLSTRÖMS

Hörselklinik

Leg. Audionom

**När testade du din hörsel sist?
God hörsel ger livskvalitet.
Dagens hörapparater
kan hjälpa dig!**

Välkommen till min Hörselklinik på
plan 5 i Mörby Centrum.

Tidsbeställning tel: 072-261 76 00

www.horselklinik.se

Vet dina nära och kära hur du inte vill ha det på din begravning?

Vissa vi möter vet precis hur de vill ha sin begravning. Andra vet hur de absolut inte vill ha det. Vet dina anhöriga vad som är viktigast för dig? Fyll i dina önskemål i vår folder Livsarkivet. Du kan hämta det hos oss, vi hjälper dig gärna med dina funderingar och frågor.

*Hallsénus Begravningsbyrå är ett familjeföretag som grundades 1884.
Varmt välkommen till oss i Täby, Vallentuna, Åkersberga,
City - Odengatan, Nacka och Lidingö.*

HALLSÉNIUS BEGRAVNINGSBYRÅ

Biblioteksgången 2, 183 70 Täby

Tel: 08-544 732 80

www.hallsenius.se

HALLSÉNIUS
BEGRAVNINGSBYRÅ

förskräckta och undrade vad som stod på. Detta var nämligen långt före gängkriminalitetens tidevarv. Det visade sig att det under en tid i Danderyd hade förekommit skottlossning och det talades om en Danderydsdesperado som härjade i området. Vad kontentan blev av denna historia vet jag inte men sannolikt hade inte något tillstånd från polismyndigheten inhämtats för detta fyrverkeri.

Ett annat minne från Lövströms tomt är följande: Eftersom jag var intresserad av djur och natur hade jag hade tänkt utbilda mig till jägmästare. Därför praktiserade jag under de två sista sommarloven i Samskolan i skogen med skogsröjningsarbete. Eftersom jag efter denna praktik ansågs vara expert på att fälla träd tillfrågades jag av Folke om jag kunde fälla ett träd på deras tomt. Jag antog utmaningen men trädet ramlade åt fel håll och klippte av en telefonledning (om jag minns rätt), för att slutligen hamna över en av mina stortår, som bröts. Jag fick åka in till lasarettet och gipsa tån. Konsekvensen av denna snöpliga trädfällning blev efter flera decennier för min del artrosbesvär i stortån. Jag utbildade mig aldrig till jägmästare utan valde läkarbanan istället – ett val jag aldrig har ångrat.

Ett fritidsintresse, som jag hade redan under skoltiden, var orientering. Mitt intresse hade påverkats av min pappa som hade varit en god orienterare. Han hade 1931 deltagit i det första riksmästerskapet i orientering i Dådran i Dalarna.

En annan person med ett stort intresse för orientering var ovan nämnde Folke Lövström. Folke tog initiativ till bildandet av Auravägens orienteringsklubb (AOK). Klubben startade på nyårsafton 1952 och om jag minns rätt var det jag som la den första orienteringsbanan med röda kontrollskärmar ute i Enebybergsskogen.

Under vår och höst samlades sedan under många decennier varje söndag morgon mellan 20 och 50 personer på Samskolans gård. I privatbilar åkte vi ut till start- och målplatsen. En person var ansvarig för banläggningen en speciell söndag, nästa söndag var det en annan som fick stå för detta. En längre och en kortare bana hade iordningställt. AOK anordnade också klassbudkavlen i orientering.

En som ibland deltog på dessa söndagsorienteringar var Stig Ramel, som var VD för Nobelstiftelsens 1972-1992. Han ordnade så att vi från AOK ett år blev inbjudna till Nobelprisutdelningen i Konserthuset. Jag tror det var 1977 då Bertil Ohlin, tidigare bland annat Folkpartiets ordförande, erhöll Sverige Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfreds Nobels minne.

Dessa orienteringsarrangemang, som Auravägens orienteringsklubb stod för i många decennier, enbart genom anlitan av frivilliga krafter, är sannolikt något ganska unikt. Det visar att ett viktigt folkhälsoarbete går att genomföra utan att speciella penningresurser satsas. Det som fordras är motiverade människor och familjer som vill göra något gemensamt.

Folke Löfström ritade många sjukhus i Sverige och var en av två arkitekter bakom ny- och ombyggnationer på Danderyds sjukhus. Vid invigningen 1961 av Kevinge sjuksköterskeskola, som låg vid sjukhuset, var kungaparet närvarande. Folke Löfström skall då ha frågat drottning Louise om höghuset på femton våningar störde hennes utsikt från Ulriksdal. Nej, på intet vis men skorstenen är aningen för hög, svarade hon. Skorstenen är så hög för att drottningen inte skall besväras av röken, replikerade Folke (Svenska Dagbladet Kultur 11/12 1999).

OM FOLKDRÄKTER

Gull Axén

Jag tycker om att de som har folkdräkter använder dem i de sammanhang där det är lämpligt. Min mamma kom från Bohuslän och hade en Bohusdräkt som jag har fått överta. Den är inte helt i överensstämmelse med vad som sägs på Bohus läns hemsida, men fin ändå. Den har blå kjol och blå väst med enkla broderier, vit blus med stor karage och vitt förkläde, ingen sjal. Jag har tyvärr inte så många tillfällen att använda den och den börjar desutom bli sliten. Min pappa var uppvuxen i Stockholm men hans släkt kom från Östergötland. När så dottern började prata om att hon skulle vilja ha en folkdräkt beslöt jag att sy en åt henne. Det blev en dräkt från Skedevi, trakten där min pappas förfäder kom ifrån. Den har randig kjol och randigt förkläde, röd väst med grön kant, sjal kantad med broderad tyll och grön hätta.

Dräkten är handsydd, allt utom sömmen mitt på hättan. Det var roligt och pilligt att sy, speciellt broderier på hättan och sjalen. Men det roligaste var nog västen, eftersom den har skört som går omlott. Jag vet att dottern har fått användning för sin dräkt och det är jag glad för.

Nu har jag sett att Suzanne Åkerhielm får utmärkelse för att hon kommunens kulturstipendium för Danderydsdräkten, som fyller 70 år i år. Verkligen roligt! Jag ska kanske se mig en Danderydsdräkt, när det nu är dokumenterat hur den ska se ut.

GENOMFÖRDA ARRANGEMANG

Besök hos Birgittasystrarna

Maria Avellán

29 intresserade medlemmar anslöt till denna visning som började med en mycket vällagad trerätters lunch. Därefter gick vi till kapellet där syster Beata berättade om klostret och dess verksamhet.

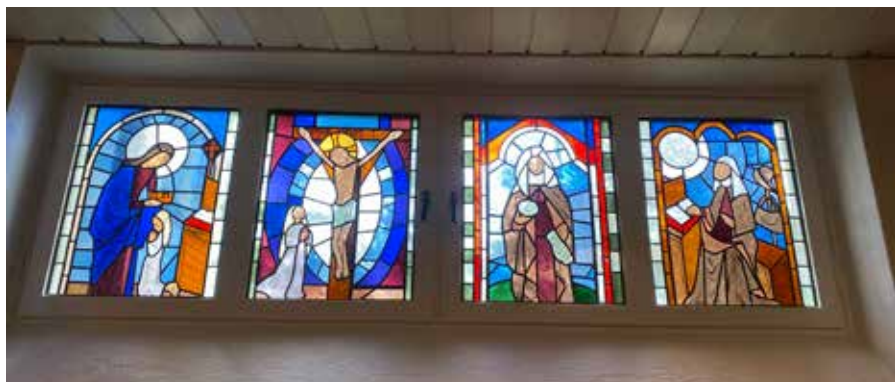

Birgittinordern leder sitt ursprung till den Heliga Birgitta som grundade klostret i Vadstena på 1300-talet. Hennes andliga dotter Maria Elisabeth Hesselblad återinförde Birgittinordern i Sverige runt 1910, då Birgittinordern varit förbjuden från Gustav Vasas tid fram till slutet av 1800-talet. Hesselblad ärvde en större summa pengar och kunde köpa tomten i Djursholm 1923. Den nuvarande byggnaden uppfördes 1973.

Här skapade hon klostret och även ett kloster i Falun. Hesselblad avled 1957. Hon blev helgonförklarad 2016 för sina barmhärtiga gärningar och att ha åstadkommit ett mirakel genom att bota en döende kubansk pojke med förböner. Hesselblad utnämndes av Påven som det andra svenska helgonet på 600 år!

Birgittinordern har 580 systrar världen över varav de flesta finns i Indien. I Djursholm bor 14 systrar/nunnor varav tre är svenskor, en från Mexico och tio från Indien. Alla talar svenska och italienska utöver sitt modersmål. Som Birgittinsyster ska man kunna tala italienska. Deras Abbedissa (chef) finns i Rom och ska tillfrågas i alla viktiga frågor. Hon bestämmer också var en Birgittasyster ska vara verksam, i vilket kloster världen över.

Den viktigaste uppgiften en Birgittasyster har är bönen. Man ber fem gånger om dagen med start 06.15. Bönen är samma som funnits i 1000-tals år och går över hela den katolska världen. Därutöver driver de ett gästhem

för vem som helst som vill bo några dagar i stillhet och med helpension.

De har även ett, som det kallar för, Trygghetsboende för äldre/äldre. Man ska kunna klara sig själv lite grand, men får helpension inklusive tvätt och städning. Behöver man lite mer hjälp kan man få hemtjänst efter vanlig biståndsbedömning från kommunen. Det finns inte tillgång till sjukvård. De kan inte ta emot dementa då alla dörrar är öppna. Det finns ingen formell väntelista. Om man är intresserad tar man kontakt med klostret och har man tur kanske det finns ett rum ledigt.

Upptäck vårens nyheter i en riktig möbelbutik

Nyhet ↘

Nyhet ↘

Öppettider

Mån-Fre 11-18

Lördag 11-16

Söndag 11-15

Adress

Danderydsvägen 69A

182 62 Djursholm

+46 8 755 56 60

meter
tik

← Nyhet

← Nyhet

Engleson & Company
MÖBELBUTIKEN

Kardinal och biskop Anders Arborelius kommer ibland hit och håller katolsk mässa. Han står nu som nummer tre på listan för att kunna väljas till nästa Påve! 1989 var Påven Johannes Paulus II i Sverige och bodde på gästhemmet hos Birgittasystrarna.

Att bli nunna är en lång process som pågår under många år, där man successivt avger löften om vördnad och lojalitet till Påven, Kristi ställföreträdare och kyrkans moder Maria. Man ska känna andligheten och kunna ta emot tecken från Gud. På frågan till syster Beata hur man ser tecknen svarade hon att människor är olika i sin känslighet. Vissa ser sådant naturligt och andra får aldrig uppleva något andligt, sinnligt tecken.

Antal nunnor minskar, men det finns novicer även om de är få. Man avger löfte om att tjäna Gud, leva i fattigdom och utan sexuella relationer.

Miniature Kingdom och Stora Sundby slott

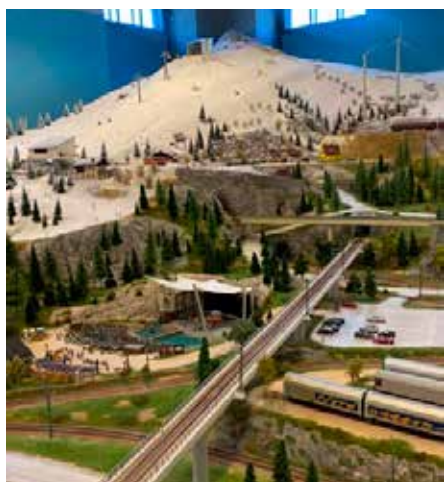
Gull Axén

En riktigt kall dag i maj (bara + 5 grader!) gjorde vi utflykten till ovanstående resmål.

Miniature Kingdom, som ligger utanför Kungsör, är en modelljärnvägsanläggning som byggs upp i en gammal lokal från den tiden man gjorde många kärl i bleckplåt. Ytan är ganska stor och kommer, när det är färdigt

fyllas av en miniatyrjärnväg med 700 kvadratmeter stor och ett landskap som byggts upp runt dessa och som visar byggnader, platser och personer från hela Sverige. Där kan man få se Åreskutan med kabinlift, Stadshuset i Stockholm, Dalhalla, Söders höjder mm befolkad med pyttesmå dockor som föreställer Cornelis, Tor Moden med flera i sin miljö. Man kan få se bocken i Gävle brinna och höra Jussi Björling sjunga Till Havs (om man trycker på en knapp). Allt i skala 1:87. Projektet har hållit på i sju år och beräknas vara färdigbyggt 2030. Hittills har man gjort modellen norrifrån

t.o.m. Norrland. Det är bara två personer som håller på med detta jättebygge! Verkligen sevärt!

Lunchen intogs på restaurang Ågården i Arboga, samma restaurang som vi åt på när vi gjorde utflykten till Arboga för två år sedan.

Sedan var det dags för ett besök på Stora Sundby slott, ett privatägt slott, som ägs och bebos av familjen Klingspor. Vi fick inte fotografera inomhus, eftersom det är ett privathem, men vi fick en guidad visning av några av rummen som är inredda i den stil som präglade 1800-talet. Slottet byggde om från en gammal byggnad med mycket tjocka stenväggar. Ombyggnaden ritades av samma engelska arkitekt som ritat ett slott i England inspirerat av sir Walter Scott (han med Ivanhoe). Slottet har fyra stora torn (årstider), 12 mindre torn (månader), 52 rum (veckor) och 365 fönster (dagar). Ett riktigt tidsslott med andra ord.

Guidning av Altorps begravningsplats den 26 maj

Maria Avellán

I strålande försommarväder bland skir grönska och ljuvlig fågelsång fick vi en privat guidning av kyrkvaktmästare Gunnar Byskoglund.

ÄLDRELINJEN

020-22 22 33

Äldrelinjen är till för dig som vill ha någon att prata med. Linjen har öppet vardagar 8-19 och helger 10-16 och du är varmt välkommen att höra av dig.

DANDERYDS
BEGRAVNINGSBYRÅ

Vår erfarenhet och kunskap är din trygghet

Varje människa är unik.

Låt det synas i ert sista avsked.

Vi på Danderyds Begravningsbyrå hjälper till i alla steg att utforma en vacker begravning, precis som ni vill ha den.

Välkommen in så berättar vi mer.

Golfvägen 4, Danderyd | T-bana Mörby Centrum
08-755 71 43 | www.danderydsbegravningsbyra.se

Vi började inne i kapellet, där Gunnar berättade följande. Grundaren till Djursholms villastad Henrik Palme ville ha en begravningsplats i Djursholm utöver Danderyds kyrkogård. Det blev många turer innan marken skänktes av Djursholms AB.

Platsen invigdes 1897 av bl.a pastor Natanael Beskow. Gravkapellet tillkom långt senare ritat av Lars Israel Wahlman. Samme man som ritad Petruskyrkan i Stocksund. Invigningen skedde 1938. Natanael Beskows son konstnären Bo Beskow målade fresken inne i kapellet där hans far också är avporträtterad sittande på en sten. Kvinnan på fresken lära vara Elsa Beskow, mor till Bo Beskow. Där står också en ung man med ryggen mot betraktaren. Denne man kan vara en bror till Bo som avled mycket ung.

Kapellet används för begravningsceremonier både borgerliga och för andra religioner än den kristna.

Begravningsplatsen är unik med sitt natursköna läge där de flesta av gravstenarna är naturstenar med ingraveringar. Man låter blommor växa och klipper inte mer än runt själva gravarna.

Idag kan du inte köpa en gravrätt på livstid. Man får gravrätten på 25 år. Det finns också en minneslund för askbegravning men askan sprids inte för

vinden utan den grävs ner.

Bland de som finns begravda är många ledande personer från tiden då Djursholm etablerades och blev en villastad. Henrik Palme har sin familjegrav alldeles nära kapellet. Matematikern Gösta Mittag-Leffler finns begravd här. Han som grundade Institut Mittag-Leffler i Djursholm, ett välrenommerat forskningsinstitut för matematik. Elsa och Natanael Beskow, Alice Tegnér finns också begravda här.

Platsen är väl värd ett besök utan att man har någon anknytning till platsen. Den är verkligen rofylld, vacker och fri från störande motorvägar.

Guidad vandring på Södermalm med Peter Frisk den 27 maj på temat SoFo (South of Folkungagatan)

Maria Avellán

Det var full sommarvärme runt 27 grader. Peter var mycket hänsynsfull genom att stanna på skuggiga platser då han berättade om området. Jag noterade att det fanns många stora äldre träd i området vilket glädde mig. Träd ger mycket behaglig skugga i sommarvärmen.

Vi startade på Katarina Bangata, Nackas Hörna, där det finns en staty

av Lennart Nacka Skoglund, en legendarisk fotbollsspelare på 50-60-talen. Han växte upp på Katarina Bangatan och vid platsen för statyn spelade han som barn fotboll med grannbarnen. Hans berömda hörna från fotbolls-VM 1958 finns också som staty bredvid med ett mål där fotbollen sitter i hörnan. Statyn uppfördes 1984. Skulptören är Olle Adrin.

Vi fortsatte ner till Greta Garbos Torg med en skulptur av henne. Hon bodde också som barn i närheten. Ett litet torg omringat av stora vackra kastanjeträd. Skulpturen är gjord av Thomas Qvarsebo.

Vidare till Nytorget där Stockholms äldsta industribyggnad, Malongen, finns, byggd på 1600-talet. Malongen har fått sitt namn av en fabrikör på 1700-talet, J.C. Madelon. Här arbetade hundratals män och kvinnor med att spinna och väva uniformstyg till Kronan. Även tvångsarbete och barnarbete

förekom. Fogelström har beskrivit detta i sina böcker om Stockholm förr i tiden. Idag finns här ateljéer för olika konstnärer.

Under första världskriget hade vi svår hungersnöd i Stockholm och här på Nytorget förekom de så kallade potatiskravallerna 1917, då medborgarna försökte plundra mataffärer i tron att de undanhöll potatis. Bebyggelsen runt Nytorget är ett så kallat reservatsområde med rester av den gamla 1700-tals bebyggelsen. Husen ägs och förvaltas av AB Stadsholmen. Nytorget idag är ett populärt restaurangområde.

Vi fortsatte i riktning mot Katarina Kyrka där det finns flera smala gågator med mysiga serveringar och restauranger. Vi fick se ett nedlagt knäckebrödsbageri från 1800-talet som idag renoverats och blivit kontor!

Peter Frisk gav oss en mycket fin bild av det moderna och gamla Södermalm där det idag blivit mycket trendigt att bo. Populärt bland skådespelare och journalister. Peter är auktoriserad guide, musiker, konstnär och historiker och går öppna vandringar runt om i Stockholm. Han har en hemsida www.peterfrisk.se.

AKTIVITETER

Bridge

Torsdagar Edsviksvägen 1A kl. 13.00. Kontakt Margareta Beermann: Beermannmargareta@gmail.com, 070-978 82 11.

Onsdagar i Enebyberg (Träffpunkt Enebyberg) Man spelar kl 10.30 till ca 15.00 med lunch emellan. Kontakt Håkan Furst 076-899 10 33.

Nybörjarkurser erbjuds av Norrorts Bridge i Täby. Kontakt Leif Tärnström 0722-523 549, leif.tarnstrom@gmail.com.

Boule i Enebyberg

Nu kan man spela boule i Enebyberg. Onsdagar kl 14.00 när vädret tillåter. Kontakt Maria Avellán, avema@telia.com.

Seniormötesplats

Kevinge trygghetsboende, Edsviksvägen 1A.

Golf

Kontakta Lars Reuter, lars.reuter@telia.com.

Promenera med oss!

På torsdagar har vi en grupp som går 5-7 km. Vi träffas någonstans kl 10.00 (var får man veta dagen innan med e-post) och har med oss fika som vi intar ungefär halvvägs. Kontakt: gull.axen@telia.com.

Fredagspromenaderna är något kortare och startar kl 11.00. Även här gäller olika startpunkter och fika i liten rygga. Kontakt: ierneman51@gmail.com.

Söndagspromenader kl 11.00 från Edsviksvägen 1A. Promenaden tar ca 45 minuter och man kan fika eller äta lunch efteråt på Kevinge Vårdshus.

STYRELSE

Styrelse för SPF Idun Seniorerna i Danderyd för 2024: Elisabeth Nygren, Mats Nilsson, Torsten Sjögren (ordf), Owe Svantegård, Gull Axén, Maria Avellan, Gabriella Zaunders, Ingrid Erneman och Anita Enflo.

Ordförande

Torsten Sjögren sjogren.torsten@telia.com 070-627 24 45

Vice ordförande

Gull Axén gull.axen@telia.com 070-472 91 71

Kassör

Mats Nilsson matsnilsson1147@gmail.com 070-890 03 96

Sekreterare

Ingrid Erneman ierneman51@gmail.com 070-864 06 25

Medlemssekreterare

Gabriella Zaunders spf.idun.medlem@telia.com 070-752 30 36

Programansvarig

Maria Avellán avema@telia.com 073-618 67 43

Ledamöter

Anita Enflo anita.enflo@gmail.com 070-521 48 24

Elisabeth Nygren eam.nygren@gmail.com 070-427 13 61

Owe Svantegård owe.svantegard@gmail.com 073-755 41 07

FUNKTIONSANSVARIGA

Redaktör & annonsansvarig

Christina Thyblad christina.thyblad@telia.com 073-021 61 54

Webbansvarig

Gull Axén gull.axen@telia.com 070-472 91 71

KPR-ledamöter

Torsten Sjögren, *ord* sjogren.torsten@telia.com 070-627 24 45

Gull Axén, *ord* gull.axen@telia.com 070-472 91 71

Gabriella Zaunders, *suppl* spf.idun.medlem@telia.com 070-752 30 36

Ingrid Erneman, *suppl* ierneman51@gmail.com 070-864 06 25

Representant i Sjukvårdsgruppen

Anita Enflo, *sammank* anita.enflo@gmail.com 070-521 48 24

Programgrupp

Maria Avellán, Gull Axén, Elisabet Nygren, Yvonne Falk

Redaktionsgrupp

Christina Thyblad, Gull Axén, Torsten Sjögren, Owe Svantegård

Bridge

Margareta Beermann beermannmargareta@gmail.com 070-978 82 11

Golf

Lars Reuter lars.reuter@telia.com 070-764 49 70

Boule

Maria Avellán avema@telia.com 073-618 67 43

Promenader

Gull Axén gull.axen@telia.com 070-472 91 71

Rättsombud

Tom Thyblad tom.thyblad@telia.com 070-300 98 65

Revisorer

Marie Gadd, *ord* marie.lc.gadd@gmail.com 070-554 81 87

Else Söderberg, *ord* else.soderberg@gmail.com 070-779 88 76

Valberedning

Wenche Wistrand Starck wencesw@yahoo.com 070-750 01 59

Eva Borelius Zätterström evabzatterstrom@gmail.com 070-994 55 33

Torsten Sjögren sjogren.torsten@telia.com 070-627 24 45

Med hjärta
för omsorg

VÄLJ EN *personligare hemtjänst!*

Behöver du stöd i hemmet och tycker att det är viktigt med ett personligt bemötande? Låt oss hjälpa dig med vardagsbestyren och ge dig den där extra omsorgen och tryggheten som behövs för att du ska fortsätta trivas hemma.

HOS OSS KAN DU FÅ ALLT från omsorg och måltidsservice till städning, tvätt samt kvällsbesök. Du får tryggheten i en stabil utförare med snart 40 års erfarenhet men med ett personligare sammanhang, där vi lägger extra vikt vid att vara tillgängliga och lära känna dig.

Du ansöker om hemtjänst hos kommunen. Önskar du hushållsnära tjänster kan du ringa oss direkt.

Vad kan vi hjälpa dig med?

Kontakta oss så kan vi berätta hur det går till att söka hemtjänst.

ATTENDO HEMTJÄNST DANDERYD

Ninni Dahl, verksamhetschef

076-181 09 20

ninni.dahl@attendo.se

Attendo
♥◎+

ERBJUDANDE!

20%

på hela vårt ordinarie sortiment till
SPF-medlemmar. Varmt välkomna!

Mörby C • Tel: 08-755 10 38 • www.lundbladsherrmode.se
Vardagar 10.00-19.00 • Lördag 10.00-16.00 • Söndag 12.00-16.00

Börjar du se sämre? Svårt att läsa liten text? Jobbigt att köra bil i mörker? Rinnande och "grusiga" ögon? Eller vill du helt enkelt bara ha ett par nya fina glasögon? Välkommen till din lokala optiker i Djursholm. Hos oss får alltid en komplett Ögonhälsoundersökning utförd med modern teknik. Dessutom har vi ett nära samarbete med ögonläkare och docent Mats Söderström, verksam vid Capio Ögon (Sophiahemmet).

Vi som tar hand om
dig är leg. optiker:

Johanna Renge
Birgitta Dalén
Gustav Evers
Jenny Södergren

Välkommen till oss

Klipp ur och ta med annonsen så får du **15%-rabatt på ett helt köp**

Djursholms Optik

www.djursholmsoptik.se | 08-755 01 30 | Vendevägen 12 | Djursholms Torg

SPF SENIORERNA IDUN

Kansli	Edsviksvägen 1 A 182 57 Danderyd 08-755 82 90
E-post	spf.idun@telia.com
Medlemsärenden	spf.idun.medlem@telia.com
Anmälningar, program	spf.idun@gmail.com
Medlemsavgift	285 kr/år 2024 Betalas efter erhållen faktura, inte till Iduns bankgiro.
Vänmedlemmar	75 kr/år
Bankgiro	5314-8979

Nästa medlemsblad utkommer i september 2024.

Vår hemsida nås via www.spfseniorerna.se/danderydidun.

Din försäkring hos Skandia genom SPF

Har du några funderingar kring försäkringen du tecknat i och med att du är medlem i SPF så kontakta Skandia på 0771-16 60 60 eller spfseniorerna@skandia.se.

Viktiga telefonnummer för dig som är äldre i Danderyd

Socialförvaltningens växel	08-568 910 00
Anhörigkonsulent/Demenssamordnare	568 911 19
Anhörigkonsulent	568 919 26
Avgifter äldreomsorgen	568 911 22
Biståndshandläggare	568 910 00
Bostadsanpassningsbidrag	568 911 25
Fixare	568 911 37
Färdtjänstansökan/Riksfärdtjänst	568 911 35
SeniorDirekt	568 910 00
Samordnare Civilsamhälle (Volontärer)	568 919 83

Arbetsterapeuter:

Aktivera Rehab	630 09 90
Danderyds Rehab	123 365 40
MåBra Hälsa	544 992 90

Seniorträffar:

Idala Seniorträff, Stocksund	85 90 60
Mörbygårdens vänner, Danderyd	755 24 48
Träffpunkten Seniorer, Enebyberg	568 919 28
Aktivitetssamordnare Kevingehuset	568 911 74
Röda Korset, Djursholm	070-739 03 77

~~SPF Idun
Edsviksvägen 1 A
182 57 Danderyd~~

Din fastighetsmäklare i Danderyd

Välkommen att kontakta oss!

Vincent *F*orsbeck

Danderyds mest anlitade mäklare sedan 1971.
Danderyd, Djursholm, Stocksund och Enebyberg.

Golfvägen 5, 182 31 Danderyd • Tel: 08-755 17 00 • www.vincent.se